

Indian Journal Of History
and Archaeology

INDIAN JOURNAL OF HISTORY AND ARCHAEOLOGY

ISSN (e):2582-225X

Vol-4, Issue -4, November-December, 2022,

Page No,61- 64

Peer Reviewed Journal, Referred Journal

ಕುಡಚಿ ಪ್ರದೇಶದ ಪುರಾತತ್ವ ಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಸಿಂ ಮಸೀದಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

*ಸುಜಾತಾ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಪೋಳೆ.¹

** ಡಾ.ಕೆ.ಪಲ್ಲೋ.ಎನ್.ಮೂತ್ತೆ²

ಕುಡಚಿ ಪ್ರದೇಶವು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಯಭಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಾಮ. ರಾಯಭಾಗ ಬೆಳಗಾವಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 96 ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಾಗೆ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವಿನ ಬಾಗೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅನ್ನಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಕ್ರಿ.ಶ.1185ರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಯಭಾಗವನ್ನು ಘಟಿಕಾಸ್ತಾನವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉರಿನ ಹೆಸರು ತೆಂಕಲಬಾಗಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ಉರಿನ ಕನ್ನಡದ ಕೆ ರಾಜಾಧಿತ್ಯ ಈ ಉರನ್ನು ಪೂರ್ವಿನಬಾಗೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ. ರಾಯಭಾಗ ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರವೂ ಸಹ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಭಾಗವನ್ನು ವೀರೇಷವಾಗಿ ವೋಫಲರು, ಮರಾಠರು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಾರಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ವಿಜಯಪುರದ ಆದಿಲಶಾಹಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಯಭಾಗವು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಯಾಗಿತ್ತೇಂದು ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅದು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ನನ್ನ ಲೇಖನವು ಕುಡಚಿ ಪ್ರದೇಶದ ಒಂದು ಹೊಸ ಅವಲೋಕನವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಶೇಷಗಳು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿವೆ.

ಕುಡಚಿ ಗ್ರಾಮವು ಕನಾಟಕದ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಯಭಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮವಾಗಿದ್ದು. ಈ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ದಂಡೆ ಮೇಲಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಸುಮಾರು 15 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ರಾಯಭಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಕುಡಚಿ ಒಂದು ಹೋಬಳಿ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಕುಡಚಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಹ ಇವೆ. ಅಂದರೆ ಖಾಸಗಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ರ್ಯಾಲ್‌ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಕುಡಚಿ ಗ್ರಾಮವು ನೈಸಿಗಿಕ

¹.ಸಂಶೋಧಕರು, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ, ರಾಜೀ ಚನ್ನಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತೊರವಿ, ವಿಜಯಪುರ

².ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ, ರಾಜೀ ಚನ್ನಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ.

ದಿಬ್ಬದ ಮೇಲಿದೆ. ಅದು ಅಲ್ಲದೇ ಕುಡಚಿ ಗ್ರಾಮದ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದಿಬ್ಬಗಳಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಮಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಘಲವಶ್ವಾದ ಭೂಮಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕುಡಚಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ದಂತ ಕಥೆಗಳಿವೆ (ಐತಿಹ್ಯಗಳಿವೆ) ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವರ ಪ್ರಕಾರ ಕುಡಚಿ ಉರಿನ್ನು ಕೊಡಚಿ ಅಥವಾ ಗೊಡಾಚಿ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ಕುಡಚಿಯು ಪ್ರಾಚೀನ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೂರೆಯುವ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ನವಶಿಲಾಯುಗದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕುಡಚಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಸುಮಾರು 5 ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗುಂಡವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ 1 ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿರುವ ಮಣಿನ ದಿಬ್ಬವಿತ್ತು ಎಂದು ಹಿರಿಯರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಡ್ಡ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ಸ್ಥಳ ರೈತರ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮಣಿನ ದಿಬ್ಬವು ಸುಮಾರು 4 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳವಿದೆ. ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಒಂದು ಹಳ್ಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಳ್ಳದಿಂದ ಹರಿಯುವ ನೀರು ಸುಮಾರು 25 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರ ಹರಿದು ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿರುವ 4 ಎಕರೆ ದಿಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಡಿಕೆ ಚೂರುಗಳು ದೂರೆತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಮಡಿಕೆ ಚೂರುಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಚಿಗರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮಡಿಕೆ ಚೂರುಗಳು ದೂರೆತಿವೆ.

ಈ ಮಡಿಕೆ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಕಂದುವರ್ಣ, ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣವ್ಯಳ್ಳ ಮಡಿಕೆ ಚೂರುಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಟಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅವಶೇಷಗಳು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದೂರೆತಿವೆ. ಕಂದು ಮಣಿನ ಮಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪದಾದ ಸರಳ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಿಯಿಂದ ಎಳೆದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಚಿಗರಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಂಪು ವರ್ಣದ ಮಡಿಕೆಯ ಚೂರುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದ ಮಡಿಕೆಯ ಚೂರುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದ ಸರಳ ರೇಖೆ ಹಾಗೂ ಅಡ್ಡದಾದ ರೇಖೆಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜ್ಞೇಡಿನಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚೂರುಗಳ ಅವಶೇಷಗಳು ಸಹ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಚಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಇದೊಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದೊಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಿಚ್ಛಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮುಕುದುಮಾ ಶೇರ್ವಾ ಮಹಮದ್ ಶಿರಾವ್ವೀನ್ ಜನ್ನೆದ್ ದಗಾರ್ ಈ ದಗಾರ್ವ ಉರಿನ

ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿದೆ. ಇದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ಥಳೀಯರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಹಾದ್ವಾ ಶಿರಾವುದ್ದೀನ್ ಜುನ್ನೆದಿ ಎಂಬ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಗುರು ಈ ಉರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಹಾಗೂ ಆತನು ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳವೂ ಸಹ ಆಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ಸ್ಥಳೀಯರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ದಿನ ಜಾಫರ್ ಹುಸೇನ್ ಎಂಬ 14 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕ ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಿಡದ ಕೆಳಗೆ ಮುಲಗಿದ್ದನು. 1 ಗಂಟೆಯ ತರುವಾಯ ಆತನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಬಿಸಿಲು ಬಿಡ್ಡಿತು. ಆತನಿಗೆ ಉಷ್ಣತೆ ಆಗಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಪ್ಪು ನಾಗರ ಹಾವು ಆತನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ನೆರಳು ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಹೆಡೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿತು. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ (ರಾಘೋ) ಎಂಬ ಗುರುಗಳು ನೋಡಿದರೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ನಂತರ ಆತನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಾಗ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ನೀನು ಬಾದಶಾಹನಾಗುತ್ತೀ ಎಂದರಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀನು ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀಯಾ ಎಂದಾಗ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಜಾಫರ್ ಹುಸೇನ್ ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುವೆ ಎಂದ. ನಂತರ ಗುರುಗಳು ನನಗೆ ನಿನ್ನಿಂದ ಏನೂ ಬೇಡ ನೀನು ಬಾದಶಾಹನಾದಾಗ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಎಬಿ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಮಸೀದಿಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಈ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾಫರ್ ಹುಸೇನ್ ಪೂರ್ವಸಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಮಸೀದಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಆತನ ಹೆಸರು ಜಾಫರ್ ಹುಸೇನ್ ಬದಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಹಸನ್‌ಗಂಗು ಬಹಮನ್‌ಷಾ ಎಂದಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಜೀಜೋದಾರರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೀದಿ ಆಯಾಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಗೋಡೆಯು ಸಮತಟ್ಟಾಗಿದ್ದು ಮೇಲ್ಗಡೆ ಎತ್ತರವಾದ ಗುಮೃಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣಾದ ದ್ವಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಜರತ್ ಮೂಸಾ ಹೆಬಾ ಅಸರಫ್ ದೆ ಜುಮಾ ದಗಾರ್ ಇದು ಉರಿನ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 300 ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 50 ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಗಾರೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಜರತ್ ದು ಅಸರಫ್ ದಗಾರ್ ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಹಜರತ್ ಮ ಸಾಹೇಬ್ ಎಂಬ ಮಹಿಳೆಯು ಅರಬಸ್ಥಾನದ ಒಲುಚಿಸ್ಥಾನದವರು ಶೇಕ್ ಮಹಾದ್ವಾ ಶಿರಾವುದ್ದೀನ್ ಜುನ್ನೆದಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದಳು. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಕೈಗೊಂಡು ನಂತರ ಆವಳು ಇಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಳು. ಅವಳನ್ನು ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಸ್ಲಿಂ ಭಾಂಧವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಸೀದಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಜೀಜೋದಾರರವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೀದಿಯ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಆಯಾಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಜರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೌಕಾಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಗೋಡೆಯ ಸಮರ್ಪಣೆಯ್ದು ಮೇಲಾಗದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗುಮ್ಮಟವು ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಗಾರೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಾಕಾರದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂಜಿದುರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಜಯಪುರ ಆದಿಲ್‌ಶಾಹಿಗಳ ಕಾಲದ ಗುಮ್ಮಟಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೀದಿಯ ದ್ವಾರವು ಸಾಧಾರಣ ಶೈಲಿಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಹೊರಾಂಗಣ ಭಾಗವನ್ನು ಜೊಕಾಕಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕುಡಚಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸರಿಸುವಾರು 39 ದಗ್ಗಾಗಳು ಇದ್ದವೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ನಶಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದೊಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕುಡಚಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ದಗ್ಗಾಗಳ ಜೊತೆ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳಾದ ವೀರಭದ್ರ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಲ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಜ್ಯೇನ ಪರಂಫರೆಯ ಪೂರಕವಾಗಿ ಜ್ಯೇನ ನೆಲೆ ಇತ್ತೆಂದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಬಹಮನಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪಕನಾದ ಒಂದನೇ ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನನಿಂದ ಕುಡಚಿ ಬಳಿ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ಕುಡಚಿಯ ದಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಉರುಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ.

ಒಂದನೆಯ ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಕಾಲದವನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಮುಖಿಮುದ್ದಶರೀಫ ಸಾಹೇಬ ಜನ್ಮನ್ಯಾದಿ ಅವರ ದಗ್ಗಾ ಸಹ ಇಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬ್ರೇಡ್ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉರುಸ್ ಜರುಗುತ್ತದೆ. ಕುಡಚಿಯ ರೈಲ್ವೇ ನಿಲಾಳಾದ ಹತ್ತಿರ ಹೌಸಿಲ್ ಆಸೀಫ್ ದಸ್ತಗಿರ್ ದಗ್ಗಾವಿದೆ. ಕುಡಚಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ದಗ್ಗಾ ಮುಖಿದುಮ್ಮೆ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಬಹಮನ್ ಷಾ ಕಟ್ಟಿಸಿದನೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯರ್ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕುಡಚಿ ಒಂದು ಪಾರ್ಚೆನ ಕಾಲದ ನೆಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ತನ್ನದೇ ಆದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಈ ಕುಡಚಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಸೀದಿಗಳ ಒಂದು ತವರೂರು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಸೂರ್ಯನಾಥ್ ಯು ಕಾಮತ್ - ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಜೆಟೀಯರ್ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.1987
- ಡಾ.ಎಚ್.ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ, 2016,
- ಮನೋಜ ಪಾಟೀಲ - ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಸೀದಿಗಳು, ಪವನ ಪ್ರಕಾಶನ ತಿಳಕವಾಡಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, 1987.
- ಬೆಳಗಾವಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿ, 1990.